

Zróżnicowanie społeczne

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 24SOCS.24P.13087.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Koordynator zajęć	Ryszard Cichocki	
Prowadzący zajęcia	Ryszard Cichocki	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Egzamin - Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy o kluczowych modelach pojęciowych z zakresu teorii zróżnicowania społecznego
C2	przekazanie wiedzy o kluczowych procesach zróżnicowania społecznego i współczesnych trendach w zakresie zróżnicowania społecznego
C3	rozwinięcie umiejętności wyboru alternatywnych perspektyw teoretycznych do analizy konkretnych zjawisk i procesów zróżnicowania społecznego
C4	rozwinięcie umiejętności wykorzystywania kategorii teoretycznych z zakresu teorii zróżnicowania społecznego do diagnozowania i wyjaśniania zjawisk i procesów zróżnicowania społecznego
C5	wyrobieenie umiejętności pracy z tekstami teoretycznymi i opracowaniami badawczymi
C6	doskonalenie zdolności samodzielnego uzupełniania i pogłębiania nabytej wiedzy i umiejętności

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wymienia i definiuje kluczowe pojęcia z zakresu zróżnicowania społecznego oraz rozpoznaje i rozróżnia najważniejsze modele teoretyczne zróżnicowań społecznych	SOC_K2_W02, SOC_K2_W05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Projekt, Prezentacja multimedialna
W2	identyfikuje i charakteryzuje główne zjawiska i stany zróżnicowania społecznego	SOC_K2_W03, SOC_K2_W05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Projekt, Prezentacja multimedialna
W3	rozumie podstawowe metody badania zróżnicowań społecznych i ruchliwości społecznej	SOC_K2_W03, SOC_K2_W05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Projekt, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	opisuje wybrane stany zróżnicowania społecznego	SOC_K2_U01, SOC_K2_U02, SOC_K2_U06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Projekt, Prezentacja multimedialna
U2	wymienia i porządkuje podstawowe typy i funkcje ruchliwości społecznej	SOC_K2_U02, SOC_K2_U06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Projekt, Prezentacja multimedialna
U3	wskazuje i interpretuje podstawowe konsekwencje społeczne zróżnicowań i nierówności społ.	SOC_K2_U01, SOC_K2_U02, SOC_K2_U06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Projekt, Prezentacja multimedialna
U4	analizuje i interpretuje teksty naukowe z zakresu socjologii zróżnicowania społecznego	SOC_K2_U02, SOC_K2_U06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Projekt, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	jest otwarty_a na społeczne konsekwencje różnicowań społecznych	SOC_K2_K04	Kolokwium pisemne, Projekt, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Główne koncepcje teoretyczne struktury społecznej, stratyfikacji społecznej i różnicowań społecznych	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4	Wykład, Konwersatorium
2.	Analizy porównawcze: • główne koncepcje klas i różnicowania klasowego – K. Marks a M. Weber • kierunki rozwoju głównych koncepcji klas i różnicowania klasowego – neomarksizm, teza o śmierci klas Nisbeta • nowe klasy, klasa średnia	W1, W2, W3, U1, U2, U4	Wykład, Konwersatorium
3.	Charakterystyka różnicowań społecznych i trendów zmian w strukturze społecznej w Polsce Główne czynniki różnicowań społecznych i nierówności społecznych: płeć, wiek, wykształcenie, struktura zawodowa, dochody i zamożność Charakterystyka głównych procesów i trendów różnicowań społecznych a kształtowanie się nierówności społecznych	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład, Konwersatorium
4.	Charakterystyka koncepcji teoretycznych ruchliwości społecznej i funkcji ruchliwości społecznej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład, Konwersatorium
5.	Procesy globalizacji i integracji międzynarodowej a przemiany struktur społecznych, różnicowań społecznych i ruchliwości społecznej	W2, W3, U2, U3, U4, K1	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Sprawdzenie wiedzy z zakresu objętego wykładem – egzamin pisemny obejmujący 4 pytania po 5 punktów, czyli łącznie 20 punktów, ocena jest oparta na kompletności, jakości i trafności odpowiedzi Lista zagadnień i problemów z zakresu nierówności społecznych oraz połączona z nimi lista zagadnień egzaminacyjnych będzie przekazana uczestnikom wykładu w pierwszym miesiącu zajęć. • bardzo dobry (bdb; 5,0): 18 – 20 pkt • dobry plus (+db; 4,5): 16 – 17 pkt • dobry (db; 4,0): 14-15 pkt • dostateczny plus (+dst; 3,5): 12 – 13 pkt • dostateczny (dst; 3,0): 10 – 11 pkt • niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 10 pkt
Konwersatorium	1. Uczestnicy zajęć w 2 – 3 osobowych grupach przygotowują i prezentują wystąpienia z zakresu zróżnicowań społecznych, na podstawie lektury wskazanej przez prowadzącego. Możliwe jest uzyskanie do 10 punktów 2. Każdy uczestnik zajęć przygotowuje samodzielne opracowanie z zakresu zróżnicowań i nierówności społecznych (do 15 stron). Możliwe jest uzyskanie do 20 punktów. W przypadku obu prac kryteriami są: trafność doboru źródeł, kompletność omówienia, formalna poprawność dokumentów. 3. Dopuszczalna jest jedna nieobecność. Nieobecność wymaga zaliczenia materiału z ćwiczeń na najbliższym dydaktycznym. 4. Sprawdzian pisemny obejmuje 5 pytań otwartych, po 4 punkty za pytanie (łącznie 20 punktów). Skala ocen (odniesienie do łącznie uzyskanych punktów z w/w form): • powyżej 45 punktów - bdb • 41-45 punktów - db+ • 36-40 punktów - db • 31-35 punktów - dst+ • 25-30 punktów - dst • poniżej 25 punktów - ndst

Literatura

Obowiązkowa

1. H. Domański, Struktura społeczna, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2007
2. A. Kojder, (red.), Jedna Polska. Dawne i nowe zróżnicowania społeczne, Kraków 2007
3. M. Grabowska, T. Szawiel, (red.), Podziały społeczne, partie polityczne i podziały społeczne w postkomunistycznej Polsce, Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN
4. Wskazana literatura odnosząca się tematyki wybranej przez osoby uczestniczące w zajęciach do pogłębionego studiowania

Dodatkowa

1. K. W. Frieske, (red.), Marginalność i procesy marginalizacji, Warszawa 1999, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	15
Czytanie wskazanej literatury	20

Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie projektu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOC_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do używania wiedzy socjologicznej do tworzenia argumentacji w debacie społecznej
SOC_K2_U01	Absolwent/ka potrafi refleksyjnie i krytycznie dokonywać wyboru perspektywy teoretycznej, źródeł danych, metod i technik ich gromadzenia oraz analizy w celu rozwiązania złożonych problemów badawczych i społecznych, także w nowych i nieprzewidywalnych warunkach
SOC_K2_U02	Absolwent/ka potrafi krytycznie gromadzić oraz selekcjonować informacje i materiały niezbędne do pracy badawczej, naukowej i zawodowej, korzystając przy tym z różnych źródeł i posługując się nowoczesnymi technologiami
SOC_K2_U06	Absolwent/ka potrafi samodzielnie pogłębiać i aktualizować wiedzę oraz umiejętności z zakresu nauk socjologicznych, a także projektować swój rozwój zawodowy
SOC_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób stanowiska teoretyczne i metodologiczne we współczesnej socjologii oraz różnice między nimi
SOC_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób zróżnicowanie społeczno-kulturowe i nierówności oraz ich uwarunkowania i konsekwencje
SOC_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób specyfikę współczesnego życia społecznego, w tym obecne w nim procesy, zależności i problemy